

Drogues i xarxes socials: per què es relacionen?

David Pere Martínez Oró (Psicòleg Social)

Protocol per a citar aquest: "Drogues i xarxes socials: per què es relacionen?". SobreDrogues.net. 13 de febrer de 2012.

El dimarts 7 de febrer el portal web tuexperto.com publicava la notícia "[Twitter y facebook son más adictivos que el alcohol y el tabaco](#)", en una confusa comparació entre desig i addicció. El Diari Ara (4 de febrer) publicava amb més sensatesa també "[Twitter és més temptador que el sexe o el tabac, segons un estudi de 'Psychological Science'](#)". Aquests titulars poden donar a entendre que les xarxes socials i les drogues són fàcilment comparables, equiparant certs nivells de funcionament.

Willem Hofman, de la Universitat de Chicago, realitzà un estudi sobre els desitjos que experimentava una persona. Els subjectes d'estudi enviaven un missatge sobre els desitjos que havien experimentat en els darrers 30 minuts. Us podeu imaginar que varen recollir diferents de desitjos com, dormir, menjar, parlar, fumar, beure alcohol, i és clar, utilitzar les xarxes socials.

Una vegada analitzades les dades, és obvi que entre joves alemanys de 18 a 25 anys el desig d'utilitzar les xarxes socials sigui més alt que beure o fumar,. Normal. Joves occidentals familiaritzats amb les xarxes socials en què el seu ús és compatible amb les tasques diàries, podem comprendre com a les 9 del matí tindran més desig d'utilitzar facebook que de prendre un cervesa o fumar-se una cigarreta (qui no fuma no té desig de fumar). Encara que l'estudi no està publicat, llegint només la notícia s'observa la gran imaginació per posar el titular, on es relaciona flagrantment el desig amb l'addicció. **Comparar dos fenòmens socials de diferent naturalesa, història, transcendència, simbologia, etc. és un error superlatiu.**

Aquesta notícia ens ha de convidar a la reflexió dels errors que implica relacionar els riscos i els problemes de les drogues amb els de les xarxes socials. Tot i que l'ús d'ambdues poden generar addicció, aquestes semblances disten d'explicar la naturalesa de les diferents addiccions. No oblidem, també, que molts terapeutes de les socioaddiccions provenen de les drogodependències.

A tall d'exemple i amb la finalitat de començar un debat, proposarem unes diferències que dificulten la comparació entre les dues realitats. Sense entrar en els aspectes psicofisiològics, ens centrarem amb les diferències de tipus sociocultural:

- **Història:** Les drogues han acompanyat a la humanitat des de la nit dels temps. Les xarxes socials fa 5 anys que són conegudes i utilitzades. Podem entendre que per la humanitat les implicacions socioculturals d'una relació mil·lenària disten molt de les implicacions d'una nova realitat.
- **Nombre d'usuaris:** El nombre d'usuaris de drogues il·legals experimenta poques variacions, el de les xarxes socials augmenta cada dia. En un dia feiner més persones utilitzen les xarxes socials que les drogues.
- **Lloc en l'espai social:** Només una minoria utilitza drogues tots els dies. La majoria de consumidors utilitzen les drogues en uns contextos i temps determinats. Per a moltes persones les xarxes socials ocupen una gran centralitat en el seu dia a dia, i les utilitzen en tots els contextos i temps.
- **Impacte en els joves:** Alguns joves es relacionen amb les drogues. Tots es relacionen amb les xarxes socials.
- **Simbologia:** En l'imaginari col·lectiu no és comparable la significació que tenen les drogues amb les que tenen les xarxes socials. Les drogues estant associades a aspectes negatius les xarxes socials no estant tant connotades.
- **Estigma:** Utilitzar certes drogues o certs consums intensius genera estigmatització de l'usuari. L'estigma social del consumidor de drogues no es comparable amb aquell que utilitza les xarxes socials.
- **Expertesa:** Ser un expert de les xarxes socials és un valor afegit en moltes feines i en el si de la societat. Ser un expert en drogues no acostuma a tenir cap valor afegit.
- **Resposta assistencial:** L'assistència als drogodependents té un gran bagatge, és coneixen bé els mètodes més eficaços. L'assistència a l'addicció a les xarxes socials és incipient, i sense resultats conclouents.

Només hem presentant unes petites diferències entre les drogues i les xarxes socials. En un món on les xarxes socials són cada dia més presents en l'entramat social, associar els riscos i els problemes de les xarxes als de les drogues és un error que només pot desencadenar en una alarma social. Sens dubte que les xarxes

socials impliquen uns riscos i poden generar problemes severes. No obstant això, les diferències presentades apunten que els riscos associats al consum de drogues són significativament diferents als riscos de les xarxes socials. Per concloure un exemple exagerat: implica els mateixos riscos i problemes utilitzar diverses vegades al dia l'heroïna que utilitzar el twitter? No. I de drogues, de xarxes socials i usos i abusos d'aquestes n'hi ha de molts tipus, per tant l'addicció a les xarxes socials i els seu tractament s'ha d'establir com un nou paradigma allunyat del de les drogues. Pensar les xarxes socials amb els conceptes de les drogues ens portaria a pensar que tal vegada tot el món s'està tornant addicte i no ens hi estem adonant.